

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br.

IT-09-92-T

Datum:

9. novembar 2012.

Original:

engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu:

**sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge**

Sekretar:

g. John Hocking

Odluka od:

9. novembra 2012.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO OBAVJEŠTENJU ODBRANE U VEZI S
PREDLOŽENIM SUDSKIM VJEŠTACIMA
MARTINOM OLSOM I SUSAN MALJAARS**

Tužilaštvo:

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Obrana Ratka Mladića:

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

1. Tužilaštvo je 27. aprila 2012. godine podnijelo obavještenje o objelodanjivanju izvještaja vještaka g. Martina Olsa (dalje u tekstu: Ols) i dr. Susan Maljaars (dalje u tekstu: Maljaars) na osnovu pravila 94*bis*(A) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Obavještenje o objelodanjivanju, odnosno Pravilnik).¹ Tužilaštvo je podnijelo izvještaj koji u Dodatku A navodi kao Izvještaj o automatizovanom balističkom poređenju od 24. februara 2000. godine, a u Dodatku B Izvještaj Susan Maljars od 11. februara 2000. i njenu biografiju na engleskom jeziku.²

2. Odbrana je 29. maja 2012. godine podnijela svoje obavještenje na osnovu pravila 94*bis*(B) Pravilnika i propratni zahtjev da se tužilaštvu nametne obaveza da dostavi dalje informacije (dalje u tekstu: Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze).³ Odbrana je iznijela tvrdnju da joj nisu dostavljeni materijal i informacije koji su joj potrebni da bi valjano osporila kvalifikacije Olsa i Susan Maljaars i njihove izvještaje.⁴ Konkretno, u vezi s izvještajima, odbrana tvrdi da su manjkavi budući da (1) u njima nisu navedeni osnovni zadaci i pitanja kojima se izvještaji bave; (2) ne sadrže nikakve informacije u vezi s primijenjenom metodologijom; i (3) ne sadrže nikakve reference o navedenom propratnom ili povezanom materijalu.⁵ Odbrana je zatražila da Vijeće odbaci Obavještenje o objelodanjivanju, da nametne tužilaštvu obavezu da dostavi zatraženi materijal i informacije, te da dozvoli odbrani da u roku od 30 dana po prijemu Obavještenja podnese obavještenje na osnovu pravila 94*bis*(B) za ta dva svjedoka.⁶ Odbrana je tvrdila da bi Vijeće, alternativno, trebalo da razmotri njeno Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze kao stvarno obavještenje na osnovu pravila 94*bis*(B)(i)-(iii), u kojem iznosi da ne prihvata izvještaje Olsa i Susan Maljaars, da želi da ih oboje

¹ Obavještenje tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka g. Martina Olsa (RM625) i dr. Susan Maljaars (RM626) na osnovu pravila 94*bis*, 27. april 2012. godine.

² Obavještenje o objelodanjivanju, par. 2-3. V. Dodatke A i B.

³ Obavještenje odbrane i Zahtjev da se tužilaštvu nametne obaveza da dostavi dodatne informacije u vezi s Obavještenjem tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka g. Martina Olsa (RM625) i dr. Susan Maljaars (RM626) na osnovu pravila 94*bis*, 29. maj 2012. godine.

⁴ Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze, par. 6-11.

⁵ Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze, par. 8.

⁶ Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze, Traženo pravno sredstvo, str. 5-6.

unakrsno ispita i da osporava njihove kvalifikacije vještaka, kao i relevantnost i pouzdanost njihovih izvještaja u cjelini.⁷

3. Tužilaštvo je 12. juna 2012. godine odgovorilo na Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze (dalje u tekstu: Odgovor).⁸ Tužilaštvo je priznalo da odbrani nije dostavilo dio materijala potrebnog za osporavanje kvalifikacija ta dva svjedoka i taj materijal je dostavilo u Dodacima Odgovoru.⁹ Međutim, tužilaštvo je tvrdilo da su, suprotno argumentima odbrane s tim u vezi, u Obavještenju o objelodanjivanju jasno navedena područja ekspertize ta dva svjedoka, što je, osim toga, već bilo navedeno u zahtjevu tužilaštva od 4. aprila 2012. godine kojim je tužilaštvo zatražilo da Olsa i Susan Maljaars doda na svoj spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter.¹⁰ Nadalje, tužilaštvo je prigovorilo tome što je odbrana izvještaje opisala kao manjkave, te je zauzelo stav da argumenti koje je odbrana s tim u vezi iznijela govore o težini koju im treba pripisati, a ne o prihvatljivosti i konstatovalo da će odbrana imati priliku da za vrijeme unakrsnog ispitivanja postavi sva eventualna pitanja.¹¹

4. Odbrana je 19. juna 2012. zatražila odobrenje da podnese repliku na Odgovor, koju je priložila kao Dodatak svom zahtjevu (dalje u tekstu: Zahtjev, odnosno Replika).¹² Vijeće je odobrilo Zahtjev i o tome je strane u postupku obavijestilo neformalnom komunikacijom 28. juna 2012. godine. Odbrana je u Replici ograničila svoje dalje argumente na Olsov izvještaj. Osim što je iznijela tvrdnju da je izvještaj manjkav jer u njemu nije valjano navedena primijenjena metodologija, odbrana je tvrdila da je tužilaštvo netačno navelo da je Ols autor izvještaja.¹³ Odbrana je istakla da su izvještaj potpisala još tri vještaka i da njihova uloga u sastavljanju izvještaja predstavlja "presudnu

⁷ Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze, Traženo pravno sredstvo, str. 6.

⁸ Odgovor tužilaštva na Obavještenje odbrane i Zahtjev za nametanje obaveze tužilaštva da dostavi informacije u vezi s Obavještenjem tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka g. Martina Olsa (RM625) i dr. Susan Maljaars (RM626) na osnovu pravila 94bis, s dodacima A, B i C, 12. juni 2012. godine.

⁹ Odgovor, par. 5; Dodatak A i B. Tužilaštvo je takođe objelodanilo verziju Informativnog razgovora na b/h/s-u u sklopu predložene izvještaja vještaka Olsa, par. 10; Dodatak C.

¹⁰ Odgovor, par. 6. V. Zahtjev tužilaštva za odobrenje da izmijeni svoj spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, 4. april 2012. godine, par. 16. Odbrana je na taj Zahtjev odgovorila 18. aprila 2012. godine. Vijeće je 24. aprila 2012. usmenom odlukom u vezi s pravilom 73bis(C) odobrilo dodavanje ta dva svjedoka na spisak svjedoka tužilaštva (T. 313).

¹¹ Odgovor, par. 7.

¹² Zahtjev odbrane za podnošenje replike na Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze tužilaštva da dostavi informacije u vezi s Obavještenjem tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka g. Martina Olsa (RM625) i dr. Susan Maljaars (RM626) na osnovu pravila 94bis, 19. juni 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), s Replikom u Dodatku A.

¹³ Replika, par. 3, 6.

činjenicu" koju odbrana ima pravo znati kako bi se mogla pripremiti za unakrsno ispitivanje Olsa.¹⁴ Odbrana tvrdi da izvještaj zbog te "neodređenosti" ne bi trebao biti uvršten u spis.¹⁵ Na kraju, odbrana je tvrdila da je neprimjereno to što tužilaštvo upućuje na argumente koje je navelo u zahtjevu za izmjenu spiska svjedoka u pokušaju da "nadoknadi manjkavosti u predloženim izvještajima vještaka" i da, ako Izvještaj i Obavještenje ne ispunjavaju kriterijume iz pravila 94bis, "tog svjedoka treba izuzeti kao vještaka".¹⁶

II. MJERODAVNO PRAVO

5. Vijeće upućuje na mjerodavno pravo koje se odnosi na pravilo 94bis Pravilnika navedeno u jednoj prethodnoj odluci.¹⁷

III. DISKUSIJA

6. Dio prvog pravnog sredstva koji je zatražila odbrana, naime, da se tužilaštvu nametne obaveza da joj dostavi Olsovu biografiju i kopiju biografije Susan Maljaars na b/h/s-u, postao je bespredmetan kada je taj materijal priložen uz Odgovor. Odbrana u svojoj Replici nije iznijela dodatne argumente u vezi s nedostatkom kvalifikacija nijednog od ta dva svjedoka.¹⁸

7. Nadalje, Vijeće konstatuje da, mada tužilaštvo nije prvobitno namjeravalo da pozove ni Olsa ni Susan Maljaars kao *viva voce* svjedoke, ono je u svom Obavještenju o objelodanjivanju navelo da će to učiniti ako odbrana izrazi želju da ih unakrsno ispita.¹⁹ Shodno tome, Ols i Susan Maljaars stoje na raspolaganju za unakrsno ispitivanje.

(i) Ols

¹⁴ Replika, par. 4.

¹⁵ Replika, par. 5.

¹⁶ Replika, par. 7-9.

¹⁷ Odluka po zahtjevu odbrane za izuzeće Richarda Butlera kao vještaka i zabranu tužilaštvu da predočava njegove izvještaje, 19. oktobar 2012. godine, par. 4-9.

¹⁸ Odbrana u svojoj Replici s tim u vezi ističe da je tužilaštvo, upućujući na svoj zahtjev za izmjenu spiska svjedoka i navodeći u njemu područja ekspertize oba svjedoka, neprimjereno pokušalo da "ispravi nedostatke" u svom Obavještenju o objelodanjivanju (Replika, par. 8). Vijeće ne prihvata taj argument; tužilaštvo se nije pozvalo na argumente navedene u njegovom zahtjevu za izmjenu spiska svjedoka, već je samo izjavilo da su područja ekspertize tih svjedoka već ranije navedena, a onda ponovo jasno opisana u Obavještenju o objelodanjivanju.

¹⁹ Obavještenje o objelodanjivanju, par. 1. V. *Addendum* Redigovanom spisku svjedoka tužilaštva, 19. juli 2012. godine, Dodatak A; rezimei na osnovu pravila 65ter, stranice (iii) i (iv).

8. Olsova biografija pokazuje da je on od 1995. i u vrijeme kada je izvještaj sastavljen 2000. godine bio zaposlen kao "vještak za vatreno oružje i utvrđivanje tragova alata" u Birou za alkohol, duhan i vatreno oružje u Ministarstvu pravosuđa Sjedinjenih Američkih Država (ATF). U istom svojstvu je od 1990. do 1995. radio u *Bureau of Forensic Services of the State Laboratory Headquarters* u državi Idaho, a prije toga je 1986. i 1990. radio kao "tehničar na području prirodnih nauka" u američkom FBI-U. Od 1988. profesionalno se usavršavao na području vještačenja vatrene oružja, a od 1990. radi kao instruktor na području prikupljanja i čuvanja dokaza - "Integrirani sistemi za balističke identifikacije" i "Instaliranje, podrška u obuci i funkcionisanje uređaja za brzu identifikacije čahura". Osim toga, iz Olsove biografije proizlazi da je dosad objavio više radova iz ovog područja. Vijeće se uvjerilo da Ols posjeduje specijalizovano znanje na području vatrene oružja i da to znanje može pomoći Vijeću u razumijevanju dokaza koje će tužilaštvo izvoditi u ovom predmetu.

9. Predloženi izvještaj vještaka potiče iz Laboratorije za sudsku medicinu ATF-a i u njemu se navodi da je vrsta ispitivanja koje se vrši na čahurama pomenut u prvom dijelu izvještaja poznat kao "automatizovano balističko poređenje". U izvještaju su navedene serije čahura na kojima je izvršeno "mikroskopsko ispitivanje" i one za koje je utvrđeno da su "ispaljene iz istog vatrene oružja".²⁰ Nakon rezultata ispitivanja slijedi "informativni izvještaj", sa zaglavljem MKSJ-a, u kojem je opisana "analiza rezultata" kojom se pokušava uspostaviti veza između konkretnih čahura i određenih grobnica povezanih s navodnim ubistvima bosanskih Muslimana iz Srebrenice.²¹

10. Vijeće zaključuje da informacije u izvještaju, kako je opisano gore u tekstu, nisu dovoljne da bi omogućile odbrani da ih ospori na osnovu pravila 94bis Pravilnika. U izvještaju nije podrobno navedena metodologija koja je bila primijenjena i nije naznačen tip sistema za identifikaciju korišten prilikom ispitivanja. Osim toga, mada je u izvještaju navedeno da će "dostavljeni predmeti biti zadržani u laboratoriji radi dodatnih ispitivanja", u njemu nema informacija o tome da li su čahure fotografski dokumentovane od strane ATF-a ili tužilaštva. Ako takav fotografski materijal postoji, Vijeće smatra da

²⁰ Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak A, ERN: 00922722A-00922722C.

²¹ Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak A, ERN: 00922722A-00922722C.

on, kao i sav drugi povezani materijal, trebaju biti dostupni odbrani kako bi joj pomogli da definiše prigovore koje eventualno ima u vezi s izvještajem.

11. Nadalje, Vijeće prihvata da se na prvi pogled čini da je više od jedne osobe dostavilo dokaze navedene u onom što tužilaštvo predlaže kao Olsov izvještaj.²² Vijeće takođe priznaje da nije u potpunosti jasno kakvu su tačno ulogu imale druge osobe koje su potpisale izvještaj.²³ Međutim, Vijeće se ne slaže sa stavom odbrane da informacije "koje nedostaju" predstavljaju "presudnu činjenicu" koju odbrana ima pravo unaprijed znati kako bi se pripremila za ispitivanje svjedoka. Ols je najbolje osposobljen da odbrani da odgovore s tim u vezi kad pristupi radi unakrsnog ispitivanja. Sve što Ols odgovori može uticati na težinu koju će Vijeće pripisati izvještaju i na to da li ga treba uvrstiti u spis. Shodno tome, eventualno uvrštavanje u spis uslijediće tek nakon Olsovog svjedočenja.

(ii) Maljaars

12. Kao što proizlazi iz njene biografije, radno iskustvo Susan Maljaars obuhvata posao istraživača pri Nizozemskom forenzičkom institutu, gdje je u svojstvu forenzičara radila na analizi kose, vlakana i tkanine koji su korišteni u svrhu kriminalističke istrage i krivičnog gonjenja. Godine 1987. diplomirala je iz analitičke hemije na Institutu Van Leeuwenhoek u Delftu, a nakon toga je 2003. godine, stekla univerzitetsku diplomu iz teoretske hemije. Objavila je rad iz područja forenzičke analize vlakana. Vijeće smatra da njeno specijalizovano znanje iz ovog područja može pomoći u razumijevanju dokaza koje će tužilaštvo izvoditi u ovom predmetu.

13. Za svoj izvještaj, Maljaars je, prema nalogu tužilaštva, izvršila ispitivanje tkanina. Izvještaj sadrži spisak materijala (komadi materijala, povezi za oči i ligature) koji su joj dostavljeni na analizu s više lokacija koje su povezane s ubistvima bosanskih Muslimana iz Srebrenice.²⁴ U njemu je jasno naveden obim ispitivanja koju je izvršila na navedenim

²² Materijal u izvještaju opisan je kao "dokazi primljeni 13. novembra 1997., (Podnesak 2) od vještaka za vatreno oružje Martina Olsa, i 10. februara 1999. (Podnesak 3) od istražitelja tužilaštva MKSJ-a Jana Kruszewskog", kojem tužilaštvo daje zajednički naziv "Izvještaj ATF-a". V. Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak A, str. 1.

²³ Izvještaj AFT potpisala su tri vještaka za "vatreno oružje/tragove alata", uključujući Olsa, a na njemu je potpis načelnika Službe za vatreno oružje koji je izvještaj pregledao. V. Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak A, str. 15.

²⁴ Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak B, str. 1-10.

predmetima, kao i rezultati tih ispitivanja.²⁵ Izvještaju je priložila nekoliko dodataka s fotografijama predmeta na kojima je njeno ispitivanje bilo zasnovano.²⁶ Vijeće smatra da su informacije koje je tužilaštvo dostavile dovoljne u svrhu pravila 94bis(B). Odbrana može sva eventualna pitanja o opisanom zadatku, uključujući i pitanja o metodologiji koja navodno nije navedena i nedostatku referentnog prpratnog materijala u izvještaju, uputiti svjedokinji kad ona pristupi radi svjedočenja.

IV. DISPOZITIV

14. Iz gore navedenih razloga, na osnovu pravila 94bis Pravilnika, Vijeće ovim:

PROGLAŠAVA BESPREDMETNIM dio zahtjeva odbrane da se tužilaštvu nametne obaveza da dostavi dodatni materijal i informacije u vezi s kvalifikacijama oba svjedoka i njihovim izvještajima;

ODOBRAVA alternativni zahtjev odbrane da Obavještenje i Zahtjev za nametanje obaveze uvaži kao stvarno obavještenje na osnovu pravila 94bis(B)(i)-(iii);

ODLUČUJE da Ols i Susan Maljaars mogu svjedočiti kao vještaci;

NALAŽE tužilaštvu da odbrani dostavi informacije i stavi na raspolaganje sav eventualni materijal, naveden u paragrafu 10 ove odluke u vezi s Olsovim izvještajem, koji će odbrani pomoći tokom unakrsnog ispitivanja tog svjedoka u definisanju eventualnih prigovora koje ima u vezi s izvještajem i da Vijeće obavijesti o tome kada to izvrši;

ODLUČUJE da Ols može biti pozvan kao svjedok najranije 30 dana od dana kad odbrana primi te informacije i materijal;

ODGAĐA donošenje odluke o prihvatanju izvještaja tih svjedoka, bilo djelimično bili u cijelosti, do njihovih svjedočenja.

²⁵ Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak B, str. 10-24.

²⁶ Obavještenje o objelodanjivanju, Dodatak B, Dodaci I-V.

Prijevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsjedavajući

Dana 9. novembra 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]